

ਖੁਲਾਸਾ ਖੁਤਬਾ ਜੁਮਆ 14.08.2020

ਵੱਲੋਂ : ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਅਤ ਕਾਦੀਆਂ

ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਮਰਤਬਾ ਰਖੱਣ ਵਾਲੇ ਬਦਰ ਦੇ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਦਾ ਇਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜ਼ਿਕਰ

ਸਯੱਦਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਅਮੀਰੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਖ਼ਾਮਿਸ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਜੁਮਏ ਦੇ ਖੁਤਬੇ ਦਾ ਸਾਰ ਜੋ ਆਪ ਜੀ ਨੇ 14 ਅਗਸਤ 2020 ਈ. ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ (ਬਰਤਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ -
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ -
إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ -

ਤਸੱਹੁਦ, ਤਊਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਲਾਵਤ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਬਿ ਨਸਰਿਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਬਾਰੇ ਹੀ ਅੱਜ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗਲਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੋਊਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲਾਹ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਹਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਫੌਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਇਸਲਾਮੀ ਫੌਜ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ । ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਟ'ਤੇ ਇਕ ਫੋੜਾ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਜੋ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਚਲਾ ਗਿਆ । ਬਥੇਰਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨ ਹੋਇਆ । ਅਖੀਰ ਇਹਨਾ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇਉਂ ਚਾਰਪਾਈ'ਤੇ ਪਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਬਦ ਦਿਲ ਹੋ ਜਾਏਗੀ । ਸੋ ਇਹਨਾ ਨੇ ਇਕ ਰੁੱਖ'ਤੇ ਅਡਾ (ਬੈਸ਼ੋਲਡ) ਜਿਹਾ ਬਣਾਵਾਇਆ । ਆਪ ਇਸ ਅੱਡੇ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੌਜ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ ਉਹਨਾ ਨਾਲ ਹੈ । ਇਹਨਾ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲੀ ਕਿ ਇਕ ਅਰਬ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਲਈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦਰ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ । ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸੁਣਕੇ ਉਹ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਟਹਿਲਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰ ਟਹਿਲਦਾ ਹੈ । ਟਹਿਲਦੇ ਟਹਿਲਦੇ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅੱਜ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਬਰਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਪਰ ਤੂੰ ਕੈਦ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਦੀ

ਪਤਨੀ ਬਹੁਤ ਬਹਾਦੁਰ ਇਸਤਰੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਸੁਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਅਦ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂਨੂੰ ਛੱਡੋਗਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੇਰਾ ਜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਕੈਦ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰ ਦਿਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਕੰਮ ਆ ਸਕੇਂ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੁਣ ਜੋ ਲੜਾਈ ਹੋਵੇ ਮੈਂਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਆਂ ਕਰਨ ਮੈਂ ਵਾਦਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦੇ ਬਾਦ ਝੱਟ ਹੀ ਆਣਕੇ ਇਸ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਇਆਂ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਦਿਲ ਵੀ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਦਰਦ ਰਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੋਸ਼ ਪਾਇਆਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਸੋ, ਉਹ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆਂ ਅਤੇ ਐਨ੍ਹੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਲੜਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦੁਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਗਿਆਂ। ਸਾਅਦ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਚਿਹਰੇ ਉੱਪਰ ਨਿਕਾਬ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੇ ਕੱਦ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ ਜਿਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਿਆਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਹੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਸ਼ਾ ਆ ਗਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਆਪ ਤਾਂ ਰੁਖ਼'ਤੇ ਅੱਡਾ ਬਣਾ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆਂ ਹੈਂ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆਂ ਹੈ ਜੋ ਦੁਸ਼ਮਣਾ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵਿੱਚ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਵੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੈਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਡਾਇਆਂ ਸੀ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਚਾਹੋ ਕਰ ਲਓ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਊਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹ ਅਨਹੁ ਨੇ ਲਜਨਾ ਇਮਾਉਲੱਹ ਦੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਸੋ, ਅੱਜ ਵੀ ਅਹਮਦੀ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਉਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਾਦਸੀਆਂ ਨੂੰ ਫ਼ਤਹ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਦ ਇਸਲਾਮੀ ਲਸ਼ਕਰ ਨੇ ਬਾਬਲ ਨੂੰ ਫ਼ਤਹ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਇਸੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਦਾਇਨ ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਂਹਜ਼ਰਤ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਹਜ਼ਾਬ ਦੇ ਮੌਕੇ'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਪੂਰੀ ਹੋਈ।

ਇਸਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਜਿਸ'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਇਆਂ ਕਿ ਹੁਣ ਦੀ ਘੜੀ ਇਸ'ਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਖ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਿੱਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ। ਸੋ, ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਨੇ ਮਦਾਇਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਕੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦਿੜ੍ਹ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ। ਪ੍ਰਜਾ ਦੇ ਆਰਾਮ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਤੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਪ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਗੁਣਾ ਨਾਲ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਦਾਇਨ ਦੀ ਪਾਉਣ ਹਵਾ ਅਰਬਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਉ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਫ਼ਕ ਨ ਆਈ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਸਾਅਦ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਸਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਬ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਵੱਡੀ ਮਸਜਿਦ ਬਣਵਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਲ੍ਹੀ ਹਜ਼ਾਰ ਨਮਾਜ਼ੀ ਇਕ ਸਮੇਂ ਨਮਾਜ਼ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਸਨ।

23 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ'ਤੇ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆਂ ਤਾਂ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਆਪ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦੇਣ। ਇਸ'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਇਕ ਬੋਦਡ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ, ਅਜ਼ਰਤ ਅਲੀ, ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਰ ਰਹਮਾਨ ਬਿਨ ਔਫ਼,

ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ, ਹਜ਼ਰਤ ਜੁਬੈਰ ਬਿਨ ਅਵਾਮ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਤਲਹਾ ਬਿਨ ਉਬੈਦੁਲੱਹ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਮਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲੈਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਸਵਰਗ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਵਕਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹੋ ਹੀ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਹੋਣ ਵਰਨਾ ਜੋ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਖ਼ਲੀਫ਼ਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਸਅਦ ਤੋਂ ਮਦਦ ਲੈਂਦਾ ਰਹੇ ।

ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ : ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜੱਦ ਫ਼ਿਤਨਿਆਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਬਾ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਜਤਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਸਲਿਹ ਮੌਊਦ ਰਜ਼ੀ ਅਲੱਹੁ ਅਨਹੁ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਹਾਬਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਤੋਂ ਗ਼ਾਫ਼ਲ ਨਹੀਂ ਸਨ । ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾ ਨੇ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਜੋ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਦਾ ਆਚਰਣਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਗਭਰੂ ਜਵਾਨ ਸਨ ਉਹ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਜਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਾਹਿੰਦੇ ਸਨ । ਸਭ ਤੋਂ ਮੋਹਰੇ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਜੇਤੂ ਫ਼ਾਰਸ ਫ਼ਿਤਨੇ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਤਨਸ਼ੀਲ ਸਨ । ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਦੇ ਬਾਦ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਦੀ ਖਿਲਾਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਵੱਖਰੇ ਹੀ ਰਹੇ । ਇਕ ਰਿਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜੱਦ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵੀਆਹ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮਤਿਭੇਦ ਵੱਧਿਆ ਤਾਂ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵੀਆਹ ਨੇ ਤਿੰਨ ਸਹਾਬੀਆਂ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਲੱਹ ਬਿਨ ਉਮਰ, ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੱਮਦ ਬਿਨ ਮੁਸਲਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪੱਤਰ ਲਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਲਿੱਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਇਹਨਾ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ । ਇਸ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ।

ਇਕ ਵਾਰ ਅਮੀਰ ਮੁਆਵੀਆਹ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹਿਣ ਲਈ ਆਪਨੂੰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਜੋ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਹਨਾ ਬਾਰੇ ਆਖੀਆਂ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਵੀ ਮੈਂਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸੁਰਖ ਉਠਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਪਿਆਰੀ ਹੁੰਦੀ । ਇਕ ਵਾਰ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਿਆ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਆਪ ਮੈਂਨੂੰ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਰਸੂਲੇ ਕਰੀਮ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕੀ ਤੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੇਰਾ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਾਰੂਨ ਦਾ ਮੂਸਾ ਨਾਲ ਸੀ ਕੇਵਲ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਬਾਦ ਤੈਨੂੰ ਨਬੂਵੱਤ ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਦੂਜੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਕਿ ਖੈਬਰ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਝੰਡਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਂਗਾ ਜੋ ਰੱਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਬ ਤੇ ਉਸਦਾ ਰਸੂਲ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰਖਦੇ ਹਨ । ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਝੰਡਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ । ਫਿਰ ਤੀਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੱਦ ਆਇਤ : **فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ** ਕਿ ਤੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਕਿ ਆਓ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਈਏ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਈਏ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ

ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ । ਨਾਜ਼ਿਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਅਲੀ ਹਜ਼ਰਤ ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਹਸਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਹੁਸੈਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਹੇ ਅਲੱਹ ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਸਅਬ ਬਿਨ ਸਅਦ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਦੇਹਾਂਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦਾ ਸਿਰ ਮੇਰੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੇਰੀ ਅਖੱ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਭਰ ਆਏ, ਉਹਨਾ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਪੁੱਤਰ ਤੈਨੂੰ ਕੀ ਚੀਜ਼ ਰੁਲਾਉਦੀ ਹੈ ਮੈਂ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਆਪਦੀ ਵਫ਼ਾਤ ਦਾ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦੁੱਖ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪ ਦੇ ਬਾਦ ਆਪਦਾ ਬਦਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ, ਮੇਰੇ ਉੱਪਰ ਨਾ ਰੋ, ਅਲੱਹ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਅਜ਼ਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਵਰਗ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਂ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਬਿਨ ਅਬੀ ਵਕਾਸ ਦਾ 55 ਹਿਜਰੀ ਵਿੱਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋਇਆ । ਦੇਹਾਂਤ ਸਮੇਂ ਆਪ ਦੀ ਉਮਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤੀ ਸੀ । ਆਪ ਦਾ ਜਨਾਜ਼ਾ ਮਰਵਾਨ ਬਿਨ ਹਕਮ ਨੇ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮਦੀਨੇ ਦਾ ਹੁਕੁਮਰਾਨ ਸੀ । ਆਪ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਵਾਜਿ ਮੁਤਹਰਾਤ (ਪਵਿਤਰ ਪਤਨੀਆਂ) ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ । ਆਪ ਨੂੰ ਜਨਾਤੁਲ ਬਕੀਅ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਨਾਇਆ ਗਿਆ । ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਮੱਹਾਤੁਲ ਮੋਮਿਨੀਨ (ਪਵਿਤਰ ਮੋਮਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ) ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ 'ਤੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ । ਇਸ 'ਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਆਇਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਾਜ਼ਾ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਾਇਆ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੱਹੁ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲਮ ਨੇ ਸੁਹੇਲ ਬਿਨ ਬੈਜ਼ਾ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਮਸਜਿਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ । ਹਜ਼ਰਤ ਸਅਦ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਰੱਬ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੌਤੀ (34) ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 17 ਲੜਕੇ ਅਤੇ 17 ਲੜਕੀਆਂ ਸਨ ।

ਖ਼ੁਤਬੇ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਹਜ਼ੂਰ ਅਨਵਰ ਅਯੱਦਾਹੁਲੱਹ ਤਆਲਾ ਨੇ ਮੁਕਰੱਮ ਸਫ਼ਦਰ ਅਲੀ ਸਾਹਬ, ਮੁਕਰੱਮਾ ਇਫ਼ਤ ਨਸੀਰ ਸਾਹਿਬਾ, ਮੁਕਰੱਮ ਅਬਦੁਰ ਰਹੀਮ ਸਾਕੀ ਸਾਹਬ ਅਤੇ ਮੁਕਰੱਮ ਸਈਦ ਅਹਮਦ ਸਹਿਗਲ ਸਾਹਬ ਦੇ ਸਦਗੁਣਾ ਨੂੰ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਮਾਜ਼ ਜੁਮਏ ਦੇ ਬਾਦ ਨਮਾਜ਼ ਜਨਾਜ਼ਾ ਗ਼ਾਇਬ ਪੜ੍ਹਾਈ ।

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ مُحَمَّدًا وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُوْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مِنْ يَّهْدِيْهِ اللّٰهُ
فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ. عِبَادَ اللّٰهِ رَحِمَكُمُ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ
بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ اذْكُرُوْا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ
وَادْعُوْهُ يَسْتَجِبْ لَكُمْ وَلِذِكْرِ اللّٰهِ اَكْبَرُ.

Khulasa Khutba Jumma 14.08.2020

Delivered By : Hadhrat Khalifatul Masih Vth (atba)

Summarized by : Majlis Ansarullah Bharat

Tarnslated by : Shamshad Ahmad Eden, from Punjabi Desk

From : Nazarat Nashr-o-Isha'at Qadian-143516, Distt. Gurdaspur, Punjab (INDIA)

Toll Free Shoba Noorul Islam-1800-3010-2131